

SUOMEN MOOTTORILIITTO ry
FINNISH MOTORCYCLING FEDERATION

**SML:N
ALKOMETRITESTAUKSEN
OHJE**

Sisällysluettelo

- 1. Ohjeen tavoite ja tarkoitus**
- 2. Testaukseen liittyvien tahojen vastuut ja tehtävät**
 - 2.1 Vastuuhenkilön tehtävänä on:**
 - 2.2 Avustajan tehtävät**
 - 2.3 Ajajan vastuut ja oikeudet**
- 3. Mittauslaitteisto**
- 4. Mittauksen toteuttaminen**
- 5. Tarkistusmittaus**
- 6. Kirjaukset**
- 7. Antidopingtyöhön liittyvää materiaalia**
- 8. Mittauksen muistilista**

1. Ohjeen tavoite ja tarkoitus

Tämän ohjeistuksen tarkoituksena on toimia muistivihkona SML:n kilpailuluvalla järjestettävissä kilpailuissa toteutettavalle alkometritestaukselle (Alkoholin mittaukseen liittyvä puhallustesti). Alkoholin vaikutuksen alaisena oleva kuljettaja on huomattava turvallisuusriski ja SML:n urheilusäännöstö määrittelee yksiselitteisesti, että moottoriurheilussa noudatetaan ehdotonta ”nollarajaa”: Ajaja tai matkustaja ei saa olla alkoholin vaikutuksen alaisena kilpailu- tai harjoitustilanteessa.

Ohjeessa mainitut toimenpiteet eivät ole kilpailunjärjestäjälle pakollisia, mutta sellaisessa tilanteessa, kun kilpailun järjestäjä omasta päätöksestä toteuttaa kontrollia tai on syytä epäillä, että ajaja (tai matkustaja) on alkoholin vaikutuksen alaisena, on ohje tukemassa kilpailun järjestäjän toimintaa. Minimivaatimukset varmistavat oikeudenmukaisen prosessin.

Positiivisiin mittaustuloksiin liittyy aina virallinen tapauksen käsittely. Sääntörikkomuksissa on ensisijaisen tärkeää huolehtia urheilijan oikeusturvasta ja tästä syystä mittaustulosten dokumentointi ja oikea toimintamalli mahdollistavat perusteellisen ja oikeudenmukaisen käsittelyn.

SML on päättänyt julkaista aiheesta tämän ohjeistuksen, joka pohjautuu WADAn julkaisemaan Guidelines for breath alcohol collection -ohjeeseen. Ohjetta on pelkistetty ja muokattu palvelemaan moottoriurheilussa mahdollisesti toteutettavaa testausta. Alkoholi on poistunut Wadan ja SUEKin kiellettyjen aineiden listalta, eikä sitä tulkita dopingaineeksi. Alkoholi on kuitenkin kiellettyaine SML:n urheilusäännösten mukaisesti sekä FIM:n sääntöjen mukaisesti.

Kaikkien kilpailunjärjestäjien on hyvä perehtyä testaukseen liittyviin ja tässä ohjeessa mainittuihin asioihin. Tavoitteena on varmistaa kilpailujen turvallisuus sekä säilyttää moottoriurheilun maine puhtaana urheilumuotona. Tämän tavoitteen saavuttamiseksi tarvitaan kaikkien toiminnassa mukana olevien yhteistyötä. Lisätietoja mittaukseen ja antidopingtyöhön liittyen on saatavilla SML:n toimistolta.

Mittausta toteuttava henkilökunta toimii aina kilpailun johtajan alaisuudessa ja toteuttaa toimintaan kilpailun johtajan määräysten mukaisesti. Mikäli testaus toteutetaan jonkun muun kuin järjestäjän toimesta (FIM tai muu taho), tulee järjestäjän nimeämän vastuuhenkilön toimia kyseisen tahon edustajan ohjeiden mukaisesti.

2. Testaukseen liittyvien tahojen vastuut ja tehtävät

Testausta hoitamaan on nimettävä vastuuhenkilö sekä riittävä määrä avustajia. Vastuuhenkilö nimetään kilpailun järjestäjän toimesta ja hän vastaa mittauksen järjestämisestä ja läpiviemisestä. Vastuuhenkilöksi tulisi nimetä sellainen henkilö, jolla on kokemusta ja tietoa SML:n kilpailusäännöistä. Vastuuhenkilöksi on hyvä nimetä sellainen henkilö, joka on käynyt SML:n B- tai A-kurssin. Käytännössä tämä tarkoittaa B- toimitsijalisenssiä. Näin varmistetaan se, että toimitsija on tietoinen säännöistä ja ohjeista.

2.1 Vastuuhenkilön tehtävänä on:

- rekrytoida ja ohjeistaa riittävä määrä henkilöitä mittausprosessin tueksi
- varmistaa ajajien tiedottaminen mahdollisista testaus-toimenpiteistä
- varmistaa, että mittauslaitteisto on kunnossa ja käytettävissä on riittävä määrä puhallusmittauksessa tarvittavia laitteita ja muovisia suukappaleita
- varmistaa, että saatavilla on riittävä määrä lomakkeita, joihin kirjataan mahdolliset positiiviset tulokset
- huolehtia siitä, että urheilijat ovat tietoisia omista oikeuksistaan, mahdollisista seuraamuksista ja siitä miksi testaus suoritetaan
- tärkeää on selvittää urheilijalle mittausprosessin eteneminen ja mahdollisen uusintamittauksen toteuttaminen
- valvoa mittaus-toimenpiteitä
- täyttää mahdolliset raportit ja lomakkeet
- raportoida mahdollisista väärinkäytöksistä ja virheistä

2.2 Avustajan tehtävät

Avustajana toimiva henkilö voi toteuttaa käytännön mittauksia vastuuhenkilön valvonnassa. Avustajan tai avustajien tehtävät määrittyvät mittaus-toiminnasta vastaavan henkilön määräysten mukaisesti. Tehtäviä voivat muun muassa olla käytännön mittauksen toteuttaminen, paperityöt, valvonta tai viestinnästä ja ohjaamisesta vastaaminen. Lisäksi avustajan on hyvä varautua vastaamaan ajajien kysymyksiin mittaus-toimintaan liittyen.

2.3 Ajajan vastuut ja oikeudet

Ajajan on suostuttava kilpailun järjestäjän toteuttamaan testiin ohjeiden mukaisesti. Mikäli ajaja kieltäytyy puhallustestistä, voi kilpailun johtaja sulkea ajajan kilpailusta. Ajaja on sitoutunut noudattamaan antidopingsääntöjä ostaessaan SML:n ajajalisenssin ja näin ollen sitoutuu myös osallistumaan järjestettyihin testeihin. Ajaja on myös velvollinen allekirjoittamaan dopingkontrolliin liittyvät lomakkeet, mikäli siihen on tarvetta.

Ajajalla on oikeus saada tietoa toteutettavasta mittauksesta sekä valvoa oman oikeusturvan toteutumista. Mikäli ajaja huomaa virheitä tai väärinkäytöksiä mittausprosessin aikana, tulee näistä tapauksista ilmoittaa mittaus-toiminnasta vastaavalla toimitsijalle ja toimitsija on velvollinen kirjaamaan huomautukset ylös.

Ajajalla on oikeus kutsua paikalle oma edustaja, joka toimii urheilijan todistajana mahdollisten epäselvien tilanteiden yhteydessä. Edustaja voi olla ajajan perheenjäsen, tiimin jäsen tai muu ajajan nimeämä henkilö.

3. Mittauslaitteisto

Mittauslaitteistona tulee urheilusäännöstön mukaan käyttää viranomaisten hyväksymiä alkometrilaitteita. Tämän lisäksi laite voi olla erikseen SML:n hyväksymä mittauslaite. Hyvä käytännön sääntö on kuitenkin käyttää sellaisia laitteita, jotka ovat viranomaisten hyväksymiä (esim. ensiapuhenkilökunnan ym laitteet), jolloin laitteiden kalibrointi on hoidettu viranomaisten toimesta. Viralliset laitteet varmistavat sen, että järjestäjä saa tarkkaa tietoa puhallustuloksesta ja myöskään urheilijan oikeusturva ei vaarannu. Myös mahdollisten positiivisten tulosten toteennäyttäminen on helpompaa, eikä asian jatkokäsittelyssä ilmene turhia epäselvyyksiä.

4. Mittauksen toteuttaminen

Mittausta suunniteltaessa on huomioitava urheilijoiden valmistautuminen urheilusuoritukseen. Mittauksen suorittamisen ei tulisi kohtuuttomasti häiritä urheilijan keskittymistä kilpailuun. Lisäksi mittauksilanne tulee järjestää siten, että mittauspaikka ja aika on selvästi määritelty etukäteen.

Itse mittauksen lisäksi / sijaan kilpailunjärjestäjän on hyvä tarjota tilanteen mukaan, ajajille mahdollisuus omatoimiseen kontrolliin. Tämä onnistuu parhaiten sopimalla asiasta esimerkiksi ambulanssin henkilökunnan kanssa, jotta he tarjoaisivat kilpailupäivän aamuna ajajille mahdollisuuden käydä itse tarkistamassa oma osallistumiskelpoisuus.

Mikäli ambulanssihenkilökunnalla ei tähän ole mahdollisuutta, voi kilpailun järjestäjä huolehtia erillisen puhalluspisteen rakentamisesta, jota ajajat voivat omatoimisesti hyödyntää. Omatoimisesti toteutetun puhallustestin positiivinen tulos ei aiheuta toimenpiteitä. Silloin, kun kilpailun järjestäjä toteuttaa mittauksen ennen kilpailulähtöä ja ajaja selvästi ja todistetusti on valmistautumassa lähtöön, tulee positiiviseen tulokseen puuttua ja tehdä raportti SML:lle. Tällöin ajaja ei saa osallistua kilpailuun tai kuljettaa ajoneuvoa.

Ennakoivalla suunnittelulla ja mittausmahdollisuudella helpotetaan järjestäjän toimintaa ja urheilijat voivat itse varmistua puhtaan mittauksituloksen antamisesta.

5. Tarkistusmittaus

Ajajan annettua positiivisen puhallustuloksen lähtöalueella, tulee järjestäjän tiedottaa asiasta kyseistä ajajaa ja ohjeistaa hänet uusintamittaukseen minimissään 10 minuutin ja maksimissaan 30 minuutin kuluessa. Kymmenen minuutin tauon tarkoituksena on varmistaa että mittauksitulokset ei johdu mistään ajajan nauttimasta muusta ruoka-aineesta. Ennen uusintamittauksia, puhallustestauksesta vastaavan henkilön on parhaalla mahdollisella tavalla varmistua siitä, että käytettävä laite toimii oikein ja että virheellinen

tulos ei voi johtua virallisesta alkometristä.

Uusintamittauksessa ajajan tulee puhaltaa alkometriin tasaisesti 6s ajan tai siihen asti kunnes mittari ilmoittaa riittävästä näytteestä.

6. Kirjaukset

Urheilijan oikeusturvan ja toteennäyttämisen varmistamiseksi kaikissa positiiviseen mittaustulokseen liittyvissä tilanteissa on tehtävä selvät kirjaukset mittaustuloksista, käytetystä mittauslaitteesta, mittausajankohdasta sekä toimenpiteistä mittaukseen liittyen. Kirjausten yhteyteen on hyvä kirjata asianosaisten (ajajan, mittaajan sekä mahdollisten todistajien) allekirjoitukset kirjausten ja merkintöjen vahvistamiseksi. Kaikki lomakkeet toimitetaan tarpeen niin vaatiessa SML:n toimistolle kilpailun muiden virallisten lomakkeiden yhteydessä mahdollisia jatkotoimenpiteitä varten.

7. Mittauksen muistilista

Ennen mittausta

- Suunnittele mittauksen toteuttaminen etukäteen
- Valitse sopiva mittauspaikka ja ajankohta
- Varmista laitteiden toiminta ja varaa riittävästi suukappaleita
- Ohjeista mukana oleva henkilökunta ennen mittausta

Mittauksen aikana

- Kerro urheilijalle miksi mittaus toteutetaan
- Anna urheilijan valita puhdas suukappale itse
- Tasainen puhallus 6s ajan tai kunnes laite ilmoittaa riittävästä näytteestä
- Kerro urheilijalle testin tulos
 - 0.00 = ei toimenpiteitä
 - yli 0.00 = positiivinen tulos. Ohjeista urheilijaa uusintamittauksesta ja ilmoita asiasta kilpailunjohtajalle
 - Mikäli tulos on yli 0.00, ei urheilijaa saa päästää kilpailemaan (kilpailusta sulkemisesta vastaa kilpailunjohtaja)
- Positiivisen tuloksen kohdalla asia tulee kirjata ylös allekirjoituksin ja ohjeistaa tarkistusmittauksen toteuttamisesta tai toteuttamispaikasta

Uusintamittaus

- Kerro urheilijalle miten tarkistusmittaus suoritetaan
- Varmista mittarin toimivuus ja varaa tarvittaessa toinen mittari
- Varmista tarvittaessa urheilijan henkilöllisyys
- Suorita mittaus aikaisintaan 10 minuutin kuluttua ja viimeistään 30 minuutin päästä ensimmäisestä mittauksesta.
- Tasainen puhallus 6s ajan tai kunnes laite ilmoittaa riittävästä näytteestä
- Ilmoita tulos urheilijalle
 - i. 0.00 = ei toimenpiteitä
 - ii. yli 0.00 = positiivinen tulos
- Urheilijalle ilmoitetaan positiivisesta tuloksesta ja kilpailusta pois sulkemisesta
- Positiivisen tuloksen kohdalla täytetään raporttilomake, johon otetaan allekirjoitus mittaajalta, todistajalta sekä urheilijalta. Raportti toimitetaan SML:n toimistolle muiden kilpailun virallisten asiakirjojen mukana (raporttilomake liitteenä)

Linkkejä:

www.moottoriliitto.fi

www.antidoping.fi

www.fim-live.com

www.wada-ama.org

ALKOMETRITESTAUSRAPORTTI

Urheilijan nimi: _____ Lisenssin numero: _____

Syntymäaika : _____ Kilpailunumero: _____

Mittaaja: _____ Todistaja: _____

1. Puhalluskokeen tulos (Prom.): _____ Aika: _____

2. Tarkistusmittaustulos (Prom.): _____ Aika: _____

Myöntääkö urheilija syyllistyneensä sääntörikkomukseen: Kyllä ____ Ei ____

Alkometrin (Merkki ja malli) : _____

Lausunto / muita kommentteja tapahtuneesta: _____

Aika ja paikka: _____

Urheilijan allekirjoitus

Mittaajan allekirjoitus

Todistajan allekirjoitus ja nimen selvennys Todistajan allekirjoitus ja nimenselvennys